

יום ו', כ"ד באלול תש"ע (03 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"אניות"...

"... מעשה באחד שנדר מבת אחותו הניה, והכניסוה לבית רבי ישמעאל וייפוח. אמר לו רבי ישמעאל, בני, מזו נדרת הניה, אמר לו לאו; והתירו רבי ישמעאל. באותה שעה בכה רבי ישמעאל ואמר, **בנות ישראל נאות הן, אלא שהעניות מנוולתן.** [=מכערת אותן]" [מסכת נדרים ט' משנה י']

מעשה שהיה...

הטענות על השוחט הזקן הסעירו את תושבי העיר קוז'יקלוב שבפולין. שנים רבות עשה את מלאכתו נאמנה, והיה ידוע ביראת-השמים שלו, בהידוריו ובזהירותו הרבה. לא היה בעיר מי שפקפק בכשרות הבהמות והעופות ששחט. אולם בעת האחרונה ניכר היה כי הזקנה נותנת את אותותיה בשוחט הזקן. ידיו החלו רועדות.

הכול ידעו כי העברת השוחט ממשרתו היא צעד מכאיב וקשה, אך לא הייתה ברירה. כמה מבני העיר פנו אל רב העיר, הגאון רבי שלמה שטנצל, וסיפרו לו על מצבו של השוחט. הרב שטנצל היה חסיד לבית רדומסק-סוכוטשוב. בגיל צעיר נודע בחריפותו ובבקיאותו, ולמד תורה מפי גדולי הדור בזמנו. בהיותו בן עשרים ואחת בלבד מונה לרב הראשי של העיר צ'לדז, וכעבור כמה שנים קיבל את רבנות העיר קוז'יקלוב.

עתה עמד הרב הצעיר לפני התמודדות קשה ביותר. הוא החליט לזמן אליו את השוחט ולבחון את עבודתו. השוחט הבין את סיבת זימונו אל הרב, והתייצב לפניו מושפל. הרב ביקש מהשוחט הזקן לשחוט תרנגול לנגד עיניו. השוחט רצה להוכיח את יכולתו, ובזריזות תפס את התרנגול ועשה את המלאכה, אבל הרב הבחין ברעד ניכר בידו של השוחט, שאחזה בסכין. התברר כי השוחט אינו מסוגל עוד לעסוק במלאכת השחיטה, שאחד מתנאיה שהסכין ישחט שחיטה חלקה וללא רעד.

בלב כבד נאלץ הרב להודיע לשוחט כי מהיום והלאה לא יוכל עוד לעסוק במלאכת השחיטה. השוחט שב לביתו במפח-נפש, ובעיר החלו להתארגן למציאת שוחט שימלא את מקומו.

שבועיים חלפו. ערב אחד, בשעה מאוחרת, כאשר הגאון רבי שלמה ישב ועסק בתורה, נשמעו דפיקות בדלת. בפתח עמדו השוחט הזקן ואשתו, שפופים ונכלמים. הרב הזמין להיכנס וביקש לשמוע את אשר על ליבם.

בקול שבור הסבירו השניים כי מלאכת השחיטה, שבה עסק הבעל, הייתה מקור פרנסתם כל השנים. לאחר שהופסקה עבודתו כלתה הפרוטה מכיסם, והם באו כמעט עד פת לחם.

ליבו של רבי שלמה נשבר. כמה קשה הזקנה, הרבה לעצמו. יהודי ירא-שמים, שנהנה מיגיע כפיו ועסק במלאכת-הקודש בנאמנות כל ימיו, נאלץ עתה לחיות חיי עוני ומחסור. הרב הצעיר עודדם והבטיח לפעול למענם. בני-הזוג יצאו מביתו רגועים יותר.

בראשו של הרב הבשיל רעיון. באותם ימים פנה אליו בן-משפחתו, הרב אריה-צבי פרומר, לימים ראש ישיבת חכמי לובלין, וביקש שאם יוודע לרב שטנצל על עיר כלשהי שהתפתה בה משרת רב, יעדכן אותו על כך. הרב פרומר היה אז אברך צעיר וחיפש משרת רבנות.

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18 ⁴¹	(י-ם): 18 ²⁵	(ת"א): 18 ⁴¹	(חיפה): 18 ³²
צאת השבת	(ב"ש): 19 ³⁸	(י-ם): 19 ³⁷	(ת"א): 19 ³⁹	(חיפה): 19 ³⁹

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"נצבים-ויילך"** [דברים כ"ט 9 – ל"א 30]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של **כל חיילי צה"ל**.

יום ו', כ"ד באלול תש"ע (03 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הוא לא שיער שהתשובה לבקשתו תינתן מהר כל-כך. הרב שטנצל פנה אל הרב פרומר והציע לו עסקה. "מה לרב שטנצל ולעסקים?!", תהה הרב פרומר, אולם מיד נוכח כי מדובר בעסקה מסוג אחר. הסביר הרב שטנצל: "יודע אני כי קיבלת נדוניה נכבדה לחתונתך. מוכן אני לעשות איתך עסקה ולמכור לך את הרבנות שלי כאן, בעיר קוז'יקלוב, תמורת מחצית דמי הנדוניה שקיבלת". הרב שטנצל תלה את מבטו ברב פרומר והמתין לתשובתו. דבריו הדהימו את הרב פרומר. האומנם הרב מבקש להתפטר ממשרתו ולמסור לו אותה תמורת כסף? הוא הביט שוב ושוב ברב שטנצל וראה כי ארשת פניו רצינית לחלוטין. הוא הבין כי לרב שטנצל יש מן הסתם סיבות כבדות משקל להחלטתו זו, והשיב בחיוב. באותו יום העביר לידיו את הכסף – מחצית דמי הנדוניה. בשעת לילה מאוחרת נקש הרב שטנצל על דלת ביתו של השוחט. כשנכנס אל הבית לא האמינו השוחט ואשתו למראה עיניהם. הרב הושיט לידיהם צרור גדול ובו שטרות כסף רבים. זה היה הכסף שקיבל מהרב פרומר, והועבר במלואו לידי השוחט. הרב אמר לשוחט ולרעייתו כי בכסף הזה יוכלו לכלכל את עצמם עד יומם האחרון, נפרד מהם בלבביות וחזר לביתו. כעבור כמה ימים נודע לכול כי רבי שלמה שטנצל ארז את מיטלטליו ועזב את העיר קוז'יקלוב, וכי את מקומו מחליף הרב אריה-צבי פרומר...

עד כאן, תחלית המעשה.

אתמול, יום חמישי, היה **כ"ג באלול**. בתאריך זה, לפני 9 שנים בדיוק, אירעה **התקפת הטרור על מגדלי התאומים** בניו-יורק.

והשבוע, לפני יומיים, נקלעתי למקום שבו אירע פיגוע הירי הרצחני דקות ספורות לאחר המעשה, בדרכי הביתה מקרית ארבע, בו עזרתי לבננו עם הילדים שלו כאשר אשתו, יעל, נמצאת עדיין ללא הכרה בבית לוינשטיין, כמעט שנה לאחר התאונה.

מהמעשים הנ"ל נוכל להבחין בין סוגי אנשים שונים. העם היהודי יכול ללמוד ממעשה אבותינו. כל-כך הרבה מרץ אנו משקיעים בנסיון למצוא 'נוסחה' שתמצא חן בעיני הלא-יהודי. כל-כך הרבה אנרגיה. ולמה? היה אפשר לשאול, למה מעל ל-62 שנות נסיון – בכל הנסיבות השונות האפשריות - לא לימדו אותנו לשנות כיוון? למה הן לא לימדו אותנו כי העם היהודי יחפש דרכים למצוא חן בעיני **עצמנו**, ובעיני **בוראנו**?

"בנות ישראל נאות הן, אלא שהעניות מנוולתן. "

'ודורשים על כך בעלי החסידות, שגם בני ישראל נאים המה, אלא שה"אניות" מנוולתם...

לאחר מכת ברד הודה פרעה – **"וַיִּשְׁלַח פֶּרְעָה וַיִּקְרָא לַמֶּשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם חֲטָאתִי הַפַּעַם ה' הַצִּדִּיק וְאֲנִי וְעַמִּי הָרָשָׁעִים."** [שמות ט' 27]

"מקלות מים רבים--אֲדִירִים מְשַׁבְּרִים אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18 ⁴¹	(י-ם): 18 ²⁵	(ת"א): 18 ⁴¹	(חיפה): 18 ³²
צאת השבת	(ב"ש): 19 ³⁸	(י-ם): 19 ³⁷	(ת"א): 19 ³⁹	(חיפה): 19 ³⁹

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"נַצְבִּים-וַיִּלָּךְ"** [דברים כ"ט 9 – ל"א 30]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ו', כ"ד באלול תש"ע (03 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ראשי התיבות של המלים (המודגשות) הללו הן שם ה' (י', ה', ו', ה'). אבל כשהכניס פרעה באמצע את המילה "ואני", הוא סילק את שם ה' מעליו... מאחר שכאשר ה"אני" נכנס באמצע, דוחקים בכך את רגלי השכינה.

הרב שטנצל ידע כי ההלכה אוסרת המשך פעילותו של השוחט. אך הוא גם ידע שיש איסור לעמוד על דם רעך [ויקרא י"ט 16] ולכן עשה מה שעשה. הוא מחק את ה"אני" מה'מערכת'. הוא לא ידע מה תהיינה התוצאות ולא את ההשלכות מכך – אולי כן לשוחט ולאשתו אך בודאי לא לעצמו ולמשפחתו. אלא הוא ידע שכך יהודי מתנהג, ולכן עשה. (למעוניין בהמשך הסיפור, ר' את [המאמר המקורי](#))

כך בונים עם, לא עם 'חופשי' בארצו, אלא עם! וכאשר בונים עם, עם שמתאפיין במידות הטובות המתאימות לנו, נגלה שמצאנו חן לא רק בעיני עצמנו, אלא אף בעיני הלא=יהודי...

בע"ה נשמע ונתבשר בבשורות טובות, ישועות ונחמות,
שבת שלום ומבורך,
ברברה ומרדכי

"מקלות מים רבים--אדירים משברי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18 ⁴¹	(י-ם): 18 ²⁵	(ת"א): 18 ⁴¹	(חיפה): 18 ³²
צאת השבת	(ב"ש): 19 ³⁸	(י-ם): 19 ³⁷	(ת"א): 19 ³⁹	(חיפה): 19 ³⁹

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"נצבים-וילך"** [דברים כ"ט 9 – ל"א 30]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.